

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/16/2017
Identifikačné číslo spisu:	1512010708
Dátum vydania rozhodnutia:	12.09.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1512010708.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 12. septembra 2017 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martina Piovarsyho a JUDr. Štefana Harabína v trestnej veci proti obvinenému L. E., pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. a iné o dovolaní obvineného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 24. apríla 2015, sp. zn. 5T/124/2012 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b/ Tr. por. dovolanie obvineného L. E. s a o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V z 24. apríla 2015, sp. zn. 5T/124/2012 bol obvinený L. E. uznaný vinným pod bodom 1/ zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák., pod bodom 2/ prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. a pod bodom 3/ prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. v súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, ako je to uvedené pod bodmi 1/ až 3/ tohto rozsudku.

Okresný súd uložil obvinenému podľa § 212 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l/, § 37 písm. m/, § 38 ods. 2, §41 ods. 1 a § 42 ods. 1 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 30 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2, § 42 ods. 2 Tr. zák. súd obžalovanému uložil trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu na 3 roky.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste odňatia slobody uložený obvinenému rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 30. apríla 2013, sp. zn. 2T/64/11 v spojení s uznesením Krajského súdu Bratislava zo 16. apríla 2014, sp. zn. 3To/130/13.

Zároveň bol obvinený zaviazaný k povinnosti na náhradu škody poškodenému F. N. vo výške 2.500,- Eur a poškodenému Mgr. W. N. vo výške 165,97 Eur.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený L. E. prostredníctvom obhajcu dovolanie, uplatniac dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. s odôvodnením, že zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu a podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

V odôvodnení dovolania obvinený uviedol, že na hlavnom pojednávaní konanom na okresnom súde nebol prítomný jeho obhajca, prípadne substitučne splnomocnený obhajca alebo advokátsky koncipient, a teda nemal žiadnu možnosť sa s ním poradiť. Takúto možnosť nemal ani pred vzdaním sa práva podať odvolanie po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku, čím bolo porušené jeho právo na obhajobu.

Z uvedených dôvodov dovolaciemu súdu navrhol, aby vyslovil porušenie zákona a aby napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava V zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prerokovanie a rozhodnutie.

V zmysle § 376 Tr. por. bol rovnopis dovolania obvineného doručený prokurátorovi Okresnej prokuratúry Bratislava V s upozornením na jeho možnosť sa k dovolaniu v určenej lehote vyjadriť. Okresný prokurátor toto právo nevyužil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným L. E. bolo podané neoprávnenou osobou.

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

V zmysle novely Trestného poriadku č. 262/2011, ktorá je účinná od 1. septembra 2011, sa rozhodnutím podľa odseku 1 rozumie:

- a. rozsudok alebo trestný rozkaz,
- b. uznesenie o postúpení veci okrem uznesenia o postúpení veci inému súdu,
- c. uznesenie o zastavení trestného stíhania,
- d. uznesenie o podmienenečnom zastavení trestného stíhania,
- e. uznesenie o podmienenečnom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného,
- f. uznesenie o schválení zmiernosti a zastavení trestného stíhania,
- g. rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia,
- h. rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.

Podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo dotýka.

Podľa § 372 ods. 1 Tr. por. oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím rozsudok Okresného súdu Bratislava V, ktorý

nadobudol právoplatnosť 24. apríla 2015, pričom tento deň je zhodný s dňom jeho vyhlásenia. V zmysle novely Trestného poriadku sa teda jedná o rozhodnutie napadnuteľné dovolaním, avšak Trestný poriadok v ustanovení § 372 ods. 1 podmienil možnosť podania dovolania obvineným využitím riadneho opravného prostriedku, o ktorom bolo rozhodnuté. Inak môže podať dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 len minister spravodlivosti a len na podnet osoby, ktorej zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. b/ Tr. por., na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného odmietol, pretože bolo podané neoprávnenou osobou.

Nad rámec rozhodnutia dovolací súd s poukazom na vyššie uvedený faktografický prehľad považuje za potrebné akcentovať, že dovolacia námietka obvineného spočívala v tvrdení, že na hlavnom pojednávaní dňa 24. apríla 2015 nebol prítomný jeho obhajca, nie je pravdivá. Naopak z obsahu zápisnice o hlavnom pojednávaní jednoznačne vyplýva, že na hlavnom pojednávaní sa obhajca zúčastnil, obvinený mal možnosť sa s ním radiť a svoje prejavy vykonal za jeho aktívnej účasti a teda svoje právo na obhajobu reálne uplatnil.

Z obsahu trestného spisu vyplýva, že samosudkyňa Okresného súdu Bratislava V po zistení, že obvinený L. E. sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, opatrením z 29. novembra 2012 ustanovila mu z dôvodu § 37 ods. 1 písm. a/ Tr. por. obhajcu /č. l. 76/. Opatrenie bolo doručené obvinenému dňa 30. novembra 2012. Po spojení s inou trestnou vecou, v ktorej mu bol ustanovený iný obhajca bolo toto opatrenie samosudkyňou opatrením z 21. januára 2013 zrušené /č. l. 78/. Následne obhajca JUDr. Peter Schmidl doručil súdu oznámenie, že prebral obhajobu obvineného /vtedy obžalovaného/ L. E. a to na základe splnomocnenia z 27. januára 2013, ktoré k oznámeniu pripojil /č. l. 81/.

Následne boli určené termíny konania hlavného pojednávania na 15. februára 2013 a 10. apríla 2013, na ktorých sa zúčastnil na základe substitučného splnomocnenia advokátsky koncipient a 21. mája 2013, na ktorom sa zúčastnil obhajca JUDr. Peter Schmidl s tým, že hlavné pojednávania boli odročené.

Písomným podaním z 1. decembra 2014 advokát JUDr. Peter Schmidl oznámil súdu, že L. E. vypovedal splnomocnenie „pre dlhodobú nespoluprácu, nezáujem o prejednávanú vec a neplnenie si dohodnutých podmienok spolupráce“.

Ďalší termín hlavného pojednávania bol určený na 24. apríla 2015. Pred tým, prípisom zo 6. marca 2015 bol obvinený samosudcom okresného súdu vyzvaný, aby v určenej lehote oznámil súdu meno zvoleného obhajcu s upozornením, že inak mu bude obhajca ustanovený súdom. Následne, keďže obvinený na výzvu nereagoval, opatrením z 23. apríla 2015 bol samosudcom ustanovený obhajca JUDr. Tomáš Kozovský, ktorý sa osobne zúčastnil hlavného pojednávania. V úvode hlavného pojednávania obhajca uviedol, že obvinený „vyhlási vinu“ a v nadväznosti na to obvinený po zákonnom poučení uviedol, že poučeniu aj obžalobe porozumel a po predchádzajúcej porade s obhajcom urobil vyhlásenie o svojej vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. Prehlásil, že sa cíti byť vinným zo spáchania žalovaného skutku a svoj čin ľutuje. Následne podľa § 257 ods. 5 Tr. por. a po postupe podľa § 333 ods. 3 písm. c/, písm. d/, písm. f/, písm. g/ a písm. h/ Tr. por., keďže obvinený odpovedal na všetky otázky kladne, súd podľa § 257 ods. 7 Tr. por. prijal jeho vyhlásenie, že je vinný a rozhodol o tom, že dokazovanie v rozsahu, v akom obvinený (vtedy obžalovaný) priznal spáchanie skutku sa nevykoná a vykonajú sa dôkazy súvisiace len s výrokom o treste. Ihneď po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku obvinený, po porade s obhajcom sa vzdal práva na podanie odvolania a to aj za osoby oprávnené podať odvolanie v jeho prospech (podľa § 308 ods. 2 Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. Právo na obhajobu je jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu zabezpečujúcim „rovnosť zbraní“ medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom, ako žalobcom v trestnom konaní na strane druhej. Táto základná zásada trestného konania je v Trestnom poriadku upravená v ustanovení § 2 ods. 9 Tr. por., vyplýva z čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky

a je garantovaná v ďalších významných právnych dokumentoch, akými sú Listina základných práv a slobôd a Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Porušenie práva na obhajobu je podstatnou chybou konania. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku je však koncipovaný oveľa užšie, nie je ním akékoľvek (resp. každé) porušenie práva na obhajobu, ale len porušenie tohto práva „zásadným spôsobom“. Pri posudzovaní, či v danom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, sú dôležité konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvineného tak, aby v konaní boli okrem iného objasnené aj všetky skutočnosti svedčiace v prospech obvineného a aby sa na ne v konaní a pri rozhodovaní prihliadalo.

Dovolací súd teda ani nad rámec svojej prieskumnej povinnosti nezistil žiadne skutočnosti svedčiace o tom, že by v priebehu trestného konania došlo k porušeniu práva obvineného L. E. na obhajobu. Naopak toto právo obvineného bolo v priebehu trestného konania zachované, pričom obvinený mal možnosť zúčastniť sa pojednávania a uplatňovať svoje práva či už osobne, alebo prostredníctvom obhajcu, pričom toto svoje právo v priebehu konania aj aktívne využil.

S poukazom na vyššie uvedený výklad je zrejmé, že dovolanie bolo podané neoprávnenou osobou, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. b/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.